

Năm 2006 khép lại đánh dấu một giai đoạn phát triển kinh tế kéo dài 5 năm của một số nền kinh tế chủ chốt trên thế giới, những quốc gia này được đánh giá là đã gần đạt đến mức sản lượng toàn dụng và đang cần điều chỉnh để hạ nhiệt nền kinh tế. Tuy nhiên, Ngân hàng Thế giới cũng dự báo là giai đoạn 2006 – 2030, kinh tế thế giới sẽ tăng trưởng nhanh hơn so với giai đoạn 1980 – 2005, chủ yếu là nhờ động lực tăng trưởng của các nước đang phát triển. Trong bối cảnh đó, kinh tế VN được dự báo sẽ tăng trưởng ở mức 7,6% trong năm 2007 với sự gia tăng mạnh mẽ của đầu tư và tiêu dùng, trong khi lạm phát vẫn tiếp tục được kiềm chế ở mức thấp.

### Trên đà tăng trưởng

*Tăng trưởng kinh tế Mỹ sẽ chậm lại và lạm phát được kiềm chế ở mức thấp.*

Nền kinh tế Mỹ sau khi tăng trưởng mạnh mẽ (ước tính khoảng 3,2% trong năm 2006) được dự báo là sẽ chậm lại trong năm 2007 và lạm phát sẽ được làm dịu bớt mặc dù vẫn chưa có dấu hiệu nào chứng tỏ thâm hụt mậu dịch khổng lồ của quốc gia này sẽ được cắt giảm. Sau quá trình phục hồi kinh tế trong quý 1, đà tăng trưởng của nền kinh tế Mỹ mờ dần trong sự yếu kém. Nguyên nhân chủ yếu là sự giảm sút trong thị trường nhà đất và thị trường ô tô. Tuy nhiên, sự hồi phục của chỉ số niềm tin người tiêu dùng và thị trường lao động, sự gia tăng lợi nhuận từ thị trường chứng khoán đã làm giảm nhẹ những tác động bất lợi này lên tâm lý của người dân Mỹ. Các chuyên gia dự báo rằng chỉ tiêu dùng của Mỹ sẽ tiếp tục tăng, mặc dù có chậm lại đôi chút trong năm 2007. Điều này đi kèm một triển vọng đầu tư sáng sủa và sự gia tăng chi tiêu của khu vực công sẽ làm nền kinh tế Mỹ tăng trưởng ở tốc độ khoảng 2,7% trong năm tới. Cũng chính vì lo ngại đà tăng trưởng kinh tế bị kiềm hãm mà ngày 12.12 vừa qua, Cục dự trữ Liên bang Mỹ (FED) đã

# Kinh tế VN và thế giới năm 2007

## Triển vọng tăng trưởng và những rủi ro tiềm ẩn

Thạc sĩ NGUYỄN KHẮC QUỐC BẢO

quyết định giữ nguyên mức lãi suất cơ bản là 5,25% và đây là lần thứ tư liên tiếp mà FED quyết định không tăng lãi suất sau mỗi lần nhóm họp. Điều đó cho thấy các nhà hoạch định chính sách đã không tiếp tục “đạp phanh” vào nền kinh tế sau nhiều lần liên tục tăng lãi suất để kiềm chế lạm phát do tăng trưởng nóng.

Lạm phát của nền kinh tế lớn nhất thế giới này đã giảm từ 4,3% từ hồi tháng sáu xuống còn 1,3% vào tháng mười và nếu xu hướng này tiếp tục được duy trì thì năm 2007 nền kinh tế này được dự báo là sẽ có mức lạm phát thấp. Trái lại, thâm hụt tài khoản vãng lai có thể là một vấn đề làm đau đầu các nhà hoạch định chính sách khi tháng 9 năm nay, hàng hóa xuất khẩu của Mỹ gia tăng nhanh hơn hàng nhập khẩu nhưng thâm hụt cán cân mậu dịch lại tăng lên, nguyên nhân là do giá các mặt hàng hàng nhập khẩu đều tăng.

*Khu vực đồng Euro – động lực tăng trưởng tiếp tục được thúc đẩy bởi xuất khẩu và nhu cầu nội địa.*

Nền kinh tế của các nước sử dụng đồng tiền chung châu Âu cũng có một giai đoạn tăng trưởng mạnh, được đánh dấu bằng con số 2,6% của năm 2006. Trong năm tới tốc độ tăng trưởng kinh tế của các nước này được dự báo là sẽ chậm lại gần mức tiềm năng là 2% và lạm phát cũng sẽ được kiềm chế ở mức thấp, tài khoản vãng lai gần như đạt được sự cân bằng. Sở dĩ GDP của các nước này tăng mạnh trong năm nay là do có sự gia tăng mạnh mẽ của cả xuất khẩu lẫn nhu cầu nội địa.

Bất chấp các hoạt động kinh tế đều diễn ra mạnh mẽ, lạm phát bình quân vẫn ở mức 2,3% vào thời điểm cuối tháng chín và bằng với tốc độ lạm phát của năm trước. Trong năm 2007 con số này được dự báo là sẽ tiếp tục được duy trì, nghĩa là cao hơn một chút so với mức lạm phát mục tiêu mà Ngân hàng trung ương châu Âu (ECB) đưa ra là 2%. Sự tăng trưởng mạnh mẽ của xuất khẩu nửa đầu năm 2006 đã giữ cho tài khoản vãng lai gần như cân bằng. Mặc dù vậy, sự tăng mạnh của nhu cầu nội địa có khả năng sẽ tạo ra một sự thâm hụt nhẹ vào năm 2007.

*Đông Á – tăng trưởng kinh tế vẫn tiếp tục được duy trì ở mức cao.*

Tăng trưởng kinh tế của khu vực Đông Á được dự báo là sẽ chậm lại trong năm 2007 do chịu ảnh hưởng từ xu hướng chung của các nền kinh tế lớn. Bên cạnh sự sụt giảm trong nhu cầu bên ngoài thì nhu cầu nội địa cũng có xu hướng tăng trưởng chậm lại do đầu tư bị kiềm hãm bởi xuất khẩu giảm sút. Tuy nhiên, chỉ tiêu dùng được dự báo là sẽ phục hồi nhanh chóng hơn. Tăng trưởng GDP bình quân của các nền kinh tế Đông Á được dự báo là sẽ chậm lại vào năm 2007 ở mức 4,4% so với mức cao nhất kể từ sau khủng hoảng là 4,9% của năm 2006. Nếu không tính Nhật thì tăng trưởng bình quân của khu vực này dự báo sẽ đạt con số 7,0% so với 7,7% của năm nay.

Kinh tế Nhật và Trung Quốc được dự báo là sẽ tăng trưởng một cách ôn hòa trong năm tới. Tại Nhật, bất chấp động lực tăng trưởng kinh tế có chiều hướng giảm sút thì tăng trưởng GDP

năm 2006 vẫn đạt mức 2,8%. Nếu nền kinh tế đạt tới mức sản lượng toàn dụng thì tăng trưởng GDP sẽ giảm nhẹ và đạt mức 2,4% trong năm 2007. Sự hồi phục trong nhu cầu tiêu dùng nội địa, được thể hiện bằng sự gia tăng mạnh mẽ chỉ số niềm tin của người tiêu dùng và nhà sản xuất sẽ phần nào bù đắp sự giảm sút trong xuất khẩu. Điều này sẽ làm tăng nhập khẩu và do đó sẽ có tác động tích cực đến các nước trong khu vực (do Nhật nhập khẩu 9,8% lượng hàng hóa xuất khẩu trong vùng).

Ở Trung Quốc, triển vọng cho thấy sẽ có một sự chuyển đổi tương đối êm dịu từ tốc độ tăng trưởng 10,4% của năm nay xuống mức 9,5% trong năm tới. Mặc dù đầu tư có phần giảm sút nhưng chi tiêu dùng và xuất khẩu vẫn tăng mạnh sẽ đảm bảo cho tốc độ tăng trưởng kinh tế có phần chậm lại nhưng vẫn rất mạnh mẽ.

### Những rủi ro tiềm ẩn

Hàng loạt các rủi ro tiềm ẩn được dự báo sẽ đe dọa triển vọng tăng trưởng ổn định và bền vững của kinh tế thế giới kể trên. Thứ nhất là nguy cơ nền kinh tế Mỹ sẽ lâm vào tình trạng tăng trưởng trì trệ hơn mức dự báo do lạm phát kéo dài và sự giảm sút trong thị trường nhà đất. Thậm chí các nhà phân tích còn dự báo khả năng xảy ra một cuộc khủng hoảng với nguy cơ cao hơn so với năm 2006. Thứ hai là nền kinh tế thế giới rất dễ bị tổn thương trước tình trạng mất cân đối trong cán cân thanh toán toàn cầu đang có chiều hướng gia tăng. Thứ ba là rủi ro từ tính bất ổn của thị trường tài chính đe dọa sự ổn định của môi trường kinh tế toàn cầu. Trong khi đó thì thị trường tài chính toàn cầu đang ngày càng dễ bị tác động bởi nguy cơ suy thoái ở Mỹ, sự trượt giá của đồng USD và một đường lối không chắc chắn của chính sách tiền tệ Mỹ. Thứ tư, là nguy cơ của một cú sốc giá dầu khác có thể xảy ra và khi đó sẽ làm tăng áp lực lên lạm phát các nước. Mặc dù nhu cầu giảm thấp đã làm giảm áp lực lên giá cả năng lượng nhưng sản lượng cung vẫn bị siết chặt khiến các nhà cung cấp dầu

mở sẵn sàng tăng giá bán. Theo nghiên cứu của Quỹ tiền tệ thế giới IMF thì việc tăng 10 USD giá dầu liên tục sẽ làm giảm tăng trưởng GDP toàn cầu ở mức từ 0,1% đến 0,15%. Và cuối cùng là rủi ro của đại dịch cúm gia cầm và sự căng thẳng leo thang về vấn đề hạt nhân ở bán đảo Triều Tiên.

### Việt Nam

Tăng trưởng kinh tế cả năm 2006 đạt mức 7,8% và con số này được dự báo là 7,6% cho năm 2007. Sự gia tăng mạnh mẽ của đầu tư và tiêu dùng của khu vực dân cư sẽ góp phần bù trừ cho sự sụt giảm trong xuất khẩu đối với một số thị trường chính. Mặc dù NHTW vẫn đang nỗ lực gia tăng các biện pháp kiểm chế lạm phát thì triển vọng tăng trưởng kinh tế vẫn duy trì mạnh mẽ cộng với hiệu quả của quá trình cải cách và việc VN được phê chuẩn là thành viên chính thức của Tổ chức mậu dịch tự do WTO vào ngày 07.11.2006.

Môi trường kinh tế vĩ mô. Tăng trưởng GDP VN đạt mức 7,8% trong năm 2006 là được hỗ trợ phần lớn bởi tăng trưởng mạnh trong xuất khẩu. Mặc dù xuất khẩu được dự báo là sẽ giảm nhẹ trong năm 2007 nhưng sự gia tăng mạnh mẽ trong chi tiêu tiêu dùng và đầu tư hứa hẹn sẽ đảm bảo cho tỷ lệ tăng trưởng 7,6% trong năm tới. Lạm phát đã giảm đáng kể trong năm 2006 nhưng vẫn còn ở mức cao, 6,7% tính đến thời điểm tháng 10.

Xuất khẩu được kích thích bởi sự gia tăng giá xăng dầu và sự phục hồi của mặt hàng dệt may. Động lực tăng trưởng kinh tế đã phản ánh xu hướng bùng nổ gần đây của thị trường chứng khoán VN với chỉ số VN Index tăng 66,4% với mức vốn hóa thị trường đã lên đến con số 3 tỷ USD. Mặc dù đồng USD đã giảm giá so với một số đồng tiền của các nước châu Á, tỷ giá VND so với USD vẫn được giữ ổn định trong thời gian gần đây nhằm mục đích kiểm chế lạm phát và làm tăng lợi thế cạnh tranh về giá cho hàng xuất khẩu VN.

Rủi ro. Bên cạnh những dấu hiệu lạc quan kể trên thì triển vọng phát

triển kinh tế bền vững của VN vẫn còn tiếp tục bị đe dọa bởi nhiều rủi ro tiềm ẩn. Thứ nhất là sự sụt giảm tăng trưởng kinh tế của Hoa Kỳ và một số bạn hàng lớn của VN sẽ làm giảm sản lượng xuất khẩu trong năm tới. Thứ hai, sự thiếu linh hoạt của tỷ giá VND sẽ dẫn đến việc khó khăn trong điều chỉnh để đối phó với tình trạng căng thẳng và mất cân đối trong cán cân thanh toán toàn cầu. Hơn nữa, lộ trình cắt giảm thuế quan trong khuôn khổ WTO sẽ làm giảm thu ngân sách nhà nước và sẽ làm xấu cán cân mậu dịch của VN. Và cuối cùng dịch cúm gia cầm vẫn tiếp tục là một mối hiểm họa đe dọa nền kinh tế.

Xu hướng chính sách. Chính sách tiền tệ được duy trì theo hướng giữ ổn định lãi suất danh nghĩa và làm giảm giá nhẹ VND so với USD. Ngân hàng nhà nước VN đã giới hạn tăng trưởng tín dụng ở mức 25% vì lý do lạm phát vẫn còn ở mức cao. Hơn nữa, việc thắt chặt tiền tệ được đánh giá là cần thiết để kiểm chế lạm phát và giữ cho áp lực của tăng trưởng kinh tế nằm trong tầm kiểm soát.

Trong chính sách tài khóa, thâm hụt ngân sách ước tính khoảng 2% GDP trong năm 2006. Tuy nhiên, các khoản cho vay trực tiếp từ các ngân hàng thương mại quốc doanh cho các dự án nằm ngoài dự toán ngân sách có thể sẽ tác động xấu đến tính ổn định của tình hình tài khóa. Trong khi đó, các điều khoản về cải cách ngân hàng và chứng khoán sẽ được nói lỏng để phù hợp với luật lệ WTO và góp phần phát triển thị trường tài chính. Quá trình cổ phần hóa doanh nghiệp nhà nước vẫn đang tiếp diễn với việc phát hành trái phiếu của Vietcombank nhằm chuẩn bị cho đợt phát hành lần đầu ra công chúng. Chính phủ cũng đã thực thi các chương trình nhằm làm giảm thiểu hậu quả của các thảm họa thiên nhiên, dịch cúm gia cầm và bệnh lở mồm long móng ■

#### Tài liệu tham khảo:

"Asia Economic Monitor 2006", Báo cáo của Ngân hàng phát triển Châu Á (ADB)  
 "World Economic Outlook 2006", Báo cáo của Quỹ Tiền tệ thế giới (IMF)  
 "Global Economic Prospects 2007 - Managing the Next Wave of Globalization" - Báo cáo của Ngân hàng Thế giới (WB)